

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS-Voorstel

Besluitnummer
PZH-2021-779297558
DOS-2020-0005539

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
13 juli 2021

Eindtermijn
14 juli 2021

Onderwerp

Intentieverklaring ontvlechting Evides

Advies

1. Te bepalen om niet deel te nemen in en garant te willen staan voor GBE Aqua B.V.;
2. In te stemmen met een garantstelling door de provincie Zeeland voor GBE Aqua B.V.;
3. Vast te stellen de brief aan de provincie Zeeland, inhoudende niet deel te nemen in GBE Aqua B.V.;
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over niet deel te nemen in GBE Aqua B.V.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- Bijlage 1 - Q&A overdracht aandelen PZEM NV in GBE Aqua BV
- Bijlage 2 - Ontvlechting Evides - nadere toelichting
- Bijlage 3 - PwC - Managementsamenvatting onderzoek ontvlechting Evides
- Bijlage 4 - Brief GS Zeeland aan aandeelhouders - intentie deelname GBE Aqua
- Bijlage 5 - Brief GS aan provincie Zeeland

1 Toelichting voor het College

De provincie Zuid-Holland is aandeelhouder in Provincie Zeeland Energiemaatschappij (PZEM). PZH heeft 5 aandelen (niet volgestort) en 8 bonusaandelen = totaal 0,0524%. Aandelen zijn in het verleden om niet verkregen. PZH heeft in 2012 getracht de aandelen te verkopen, dit is niet gelukt. Daarop is begin 2013 besloten deze aandelen in portefeuille te plaatsen en in de beheerstand te beheren conform de Beleidsnota Verbonden Partijen en overige deelnemingen 2016 -2019.

Op 18 juni 2021 is een mailbericht ontvangen van provincie Zeeland met als bijlage de brief van Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland van 18 mei waarin een mogelijke ontvlechting van Evides N.V. uit PZEM N.V. wordt aangekondigd. In dit voorstel wordt de ontvlechtingssystematiek toegelicht en wordt u gevraagd om de intentie uit te spreken over het deel nemen in een nieuwe holding waarin de aandelen van Evides worden ondergebracht.

Aanleiding

De ontvlechting van Evides uit PZEM vindt haar oorsprong in de aandeelhoudersstrategie. Het is een wens van de aandeelhouders om het waterdrinkbedrijf te scheiden van de commerciële activiteiten van PZEM. Naast uitvoering te geven aan de aandeelhoudersstrategie borgen we de wettelijke eis om drinkwaterbedrijven in eigendom te houden van (indirecte) publieke aandeelhouders. Tot slot creëren we door deze ontvlechting een mogelijkheid om direct gebruik te maken van de dividenden van Evides.

Naar aanleiding van het uitblijven van de vestiging van de marinekazerne in Zeeland is het compensatiepakket 'Wind in de Zeilen' opgesteld. De ontvlechting van Evides is één van de onderdelen van het compensatiepakket. Op 15 april 2021 heeft het Rijk een aanbod gedaan om de ontvlechting van Evides mogelijk te maken. Gezien de complexe aard van de ontvlechting is dit voorstel opgedeeld in drie fasen, namelijk:

- Hoe maken we de ontvlechting mogelijk?
- Wat houdt de ontvlechting in?
- Hoe komen we tot de ontvlechting?

Hoe maken we de ontvlechting mogelijk?

Aankoop aandelen

Uit de rapportage van PwC, waarvan de managementrapportage als bijlage 3 aan dit voorstel is toegevoegd, blijkt dat ontvlechting van Evides uit PZEM mogelijk is door de aankoop van de Evides aandelen tegen een marktconforme waarde. De belangrijkste reden daarvoor is dat de continuïteit van de bedrijfsvoering van PZEM gewaarborgd moet blijven tot in ieder geval het moment van amovering van de kerncentrale. Hierdoor blijft PZEM financieel gezond en blijft PZEM genoeg middelen overhouden om het amoveringsfonds aan te vullen. Als de Evides aandelen niet voor een marktconforme waarde worden aangekocht dan zijn de liquide middelen van PZEM in het hoog risicoscenario niet toereikend tot 2033.

Lening en garantie

De waarde van de aandelen is circa € 367 mln.. Deze waarde is vastgesteld door het voornoemde adviesbureau PwC. Voor de aankoop van de aandelen dient een lening aangegaan te worden bij een bancaire instelling. PZEM streeft ernaar om een zo laag mogelijke rente te moeten betalen zodat PZEM een structurele aflossing kan garanderen. Hiervoor is een garantstelling gewenst. De provincie Zeeland zal een besluit nemen of zij voor 100 procent garant willen staan voor de lening. Dit is met name afhankelijk van de vraag of er sprake zou kunnen zijn van staatsteun. Dat wordt momenteel verder onderzocht. Voor de garantstelling krijgt de Provincie Zeeland van het Rijk een tegemoetkoming om hun weerstandsvermogen aan te vullen voor het dekken van het risico. Dat bedrag is vastgesteld op circa € 10 mln. Op deze wijze vangt de provincie Zeeland het risico af voor de overige aandeelhouders en worden zij daarin gefaciliteerd door het Rijk. De technische gegevens van de lening worden te zijner tijd ter kennis name aan u toegezonden.

Wat houdt de ontvlechting in?

Voor het onderbrengen van de aangekochte aandelen van Evides wordt een privaatrechtelijke entiteit opgericht, genaamd GBE Aqua B.V. De PZEM aandeelhouders krijgen de keuze om toe te treden tot deze B.V. Aan het toetreden tot de B.V. zitten twee voorwaarden gekoppeld:

- Het doen van een eenmalige kapitaalstorting. Het totale 'werkkapitaal' van de B.V. bedraagt € 1 mln. De hoogte van de kapitaalstorting is afhankelijk van het aandelenpercentage van de aandeelhouder. Voor provincie Zuid-Holland betekent dit, rekening houdend met ons aandeel van 0,0524%.
- De verplichting om eventueel toekomstig PZEM dividend middels een kapitaalstorting te storten in de GBE Aqua B.V., zodat hiermee een extra aflossing op de lening kan plaatsvinden.

Wat krijgt de aandeelhouder daarvoor terug? De aandeelhouder wordt mede-eigenaar van GBE Aqua B.V. en daarmee mede-eigenaar van Evides. GBE Aqua B.V. is op deze manier voor 50 % aandeelhouder van Evides. Daarmee is een invloedrijke rol in de aandeelhoudersvergadering geborgt.

GBE Aqua B.V. ontvangt de dividenden uit Evides. Vervolgens keert Aqua dit dividend verminderd met van de kosten van de B.V., rentekosten, de verplichte aflossing en de garantiepremie, uit aan de aandeelhouders (gemeenten). Afhankelijk van de leningsvoorwaarden kunnen de aandeelhouders de eenmalige kapitaalstorting in het eerste jaren al terugverdiend hebben. In 2022 wordt er nog uitgegaan van een gereduceerd bedrag aan dividenden omwille van het opbouwen van een buffer. De jaren daarna stijgen de dividendopbrengsten. De presentatie waarin de indicatieve berekening is gemaakt is als bijlage 2 toegevoegd aan dit voorstel.

Mocht in het uitzonderlijke geval het hoog risicoscenario zich voordoen voor zowel Evides als PZEM dan wordt de provincie Zeeland aangesproken op haar garantstelling. Voor de deelnemende aandeelhouders zou dit een afboeking betekenen van de balanswaarde van de holding (de kapitaalstorting die is gedaan in GBE Aqua).

Hoe komen we tot ontvlechting?

Het proces om te komen tot ontvlechting van Evides kent twee sporen, namelijk:

1. Het bestuurlijke spoor; en
2. Het organisatorische spoor.

Het **bestuurlijke spoor** vindt eerst plaats. Provinciale Staten van de provincie Zeeland nemen voor de zomer een besluit over de garantstelling. Tijdens deze besluitvormingsvergadering zal aan de Provinciale Staten worden toegelicht, welke aandeelhouders positief tegenover de ontvlechting staan en de intentie hebben uitgesproken om aandeelhouder te worden van GBE Aqua, behoudens grote wijzigingen.

De zomerperiode wordt gebruikt om de structuur van GBE Aqua verder uit te werken en de leningsvoorwaarden duidelijk te krijgen. Ook kan de zomer gebruikt worden om de raads- en statenbesluiten op te maken. Oktober 2021 dienen de raden een besluit te hebben genomen of zij al dan niet willen deelnemen in GBE Aqua.

Het **organisatorische spoor** loopt qua onderhandeling en onderzoek parallel aan het bestuurlijke spoor. Het daadwerkelijk oprichten van GBE Aqua B.V. vindt echter plaats na besluitvorming van de aandeelhouders van PZEM en GBE Aqua. De eerst genoemden moeten namelijk een formeel verzoek indienen met betrekking tot de definitieve verkoop van de aandelen Evides. De aandeelhouders van GBE Aqua B.V. besluiten tot de aankoop van de aandelen Evides. Daarna kan de holding formeel worden opgericht, waarbij de lening definitief kan worden vastgelegd en overige organisatorische zaken definitief kunnen worden gemaakt. PZEM streeft ernaar om aan het einde van dit jaar de ontvlechting Evides rond te hebben.

Extra onafhankelijk advies ontvlechting Evides

Een groot deel van Provinciale Staten van de Provincie Zeeland heeft tijdens de commissie bestuur van 4 juni 2021 aangegeven dat er behoefte is aan nadere duiding op een aantal aspecten. Daarom is besloten om in het proces nog extra extern advies te vragen. De vragen zullen zich richten op de volgende aspecten:

1. Mogelijkheden voor PZEM om direct na de ontvlechting van Evides een deel van de liquide middelen als dividend aan de aandeelhouders uit te keren die dan in de GBE Aqua holding kan worden gestort ter aflossing van de lening;
2. Mogelijkheden om afspraken over toekomstig dividend van PZEM te waarborgen en mogelijkheden ter voorkoming dat de betaalde verkoopprijs voor Evides verdampt in PZEM;
3. Risico's ten aanzien van staatsteun;
4. Extra duiding ten aanzien van de juridische splitsing als alternatief voor de koop van de aandelen tegen marktwaarde.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 3 - Schone energie voor iedereen
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Er zijn geen juridische consequenties omdat de aandeelhouderspositie van de provincie in de PZEM niet wijzigt. PZEM blijft in stand (op holding niveau) en het voornemen is om een onderliggende B.V. (Evides) te verkopen en onder te brengen in een nieuw op te richten holding genaamd GBE Aqua.

2 Voorafgaande besluitvorming

Op 27 mei 2021 is een brief van provincie Zeeland binnengekomen. In de ontvangen brief van Provincie Zeeland wordt, vooruitlopend op de formele besluitvorming, gevraagd om aan te geven of bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland de intentie bestaat om deel te nemen in GBE Aqua holding voor hetzelfde aandelenpercentage als in Provinciale Zeelandse Energiemaatschappij (PZEM). Naar aanleiding hiervan is er een D-memo Ontvlechten aandelen Evides uit PZEM opgesteld en 15 juni 2021 besproken is GS.

Na het zomerreces worden ook raden en staten als aandeelhouder van PZEM gevraagd om een besluit te nemen over de deelname in GBE Aqua B.V.

3 Proces

Om het niveau van commitment voor deelname aan GBE Aqua B.V. af te tasten worden de aandeelhouders gevraagd om de intentie voor deelname uit te spreken richting de provincie Zeeland. Daarbij wordt rekening gehouden dat het om een intentie gaat waarbij de definitieve besluitvorming bij de raden en staten ligt. Wij verzoeken u deze intentie voor deelname per mail, via de ambtelijk adviseur, aan de provincie Zeeland te doen toekomen.

Advies

Met de vakafdeling Water en Groen is afgestemd en het advies is om niet deel te nemen in de nieuwe Holding GBE Aqua waar Evides wordt ondergebracht. De redenen hiervoor zijn als volgt:

- Op dit moment is de provincie Zuid-Holland (op beperkte aandelen PZEM na) geen aandeelhouder van drinkwaterbedrijven en is er geen aanleiding om dit te veranderen. Mocht ervoor gekozen worden wel aandeelhouder te worden van Evides, dan kan deze vraag ook van andere drinkwaterbedrijven komen;
- De provincie heeft als bevoegd gezag voor vergunningen, toezicht en handhaving voldoende middelen en instrumenten om de drinkwatervoorziening in Zuid-Holland te waarborgen en de samenwerking met de drinkwaterbedrijven verloopt goed. Een aandelenbelang in Evides heeft hierin geen toegevoegde waarde.
- 18 gemeenten in Zuid-Holland zijn aandeelhouder van Evides en hebben in totaal 50% van de aandelen (de andere 50% is in handen van PZEM). Dit geeft de nodige zekerheid dat het overheidsbelang in voldoende mate naar voren komt en wordt gediend.
- Winst maken door als provincie aandeelhouder te zijn van een drinkwaterbedrijf is geen doelstelling van de provincie Zuid-Holland.

Voordelen van een aandeelhouderschap zouden kunnen zijn:

- Waterbelangen van de provincie Zeeland (waterschaarste) kunnen botsen met die van Zuid-Holland. Door aandeelhouder te zijn kan hier invloed op worden uitgeoefend;
- Door aandeelhouder te worden in het nieuwe construct krijgt de provincie eerder een dividenduitkering op haar aandelenbelang;

Bij belangenstrijd tussen gemeenten kun je als provincie wellicht invloed uitoefenen op gemeente overstijgende (provinciale) belangen.

4 Participatie en rolneming

Het traject rondom de ontvlechting van Evides uit PZEM is geïnitieerd en wordt getrokken vanuit de provincie Zeeland, namens de andere aandeelhouders. De organisatie, het uitzoeken van juridische vraagstukken en de communicatie wordt afgestemd met de ambtelijke adviseurs van de AHC – gemeenten (Terneuzen, Noord-Beveland, Borsele).

De provincie Zeeland krijgt vanuit verschillende kanten vragen over de ontvlechting. De antwoorden op de meest gestelde vragen staan in de aan dit voorstel gekoppelde Q&A (bijlage 1). Voor de verduidelijking hebben wij ook de presentatie van de toelichtingssessie aan raden en staten van 8 en 9 juni 2021 toegevoegd (bijlage 2).

5 Communicatiestrategie

N.v.t.